

Vážený pane premiére,

obracíme se na Vás s žádostí o pomoc při řešení akutního problému se zaváděním nového nařízení EU proti odlesňování č. 2023/1115, které bude účinné pro tisíce hospodářských subjektů v ČR již od konce prosince tohoto roku. Zavádění nařízení do praxe představuje obrovský problém, protože Evropská komise dosud nevytvořila potřebný IT systém a nevydala potřebné prováděcí předpisy, takže podniky nemají reálnou možnost se na náročné administrativní požadavky připravit.

Podniky v rámci dodavatelského řetězce v České republice, to znamená zemědělci, zpracovatelé, výrobci potravin a obchodníci, stejně jako dřevaři, výrobci nábytku, papíru a dalších relevantních produktů, berou velmi vážně svoji zodpovědnost za prevenci odlesňování v souvislosti s dodávkami svých produktů na trh Evropské unie. Zároveň jsou si plně vědomi toho, že na úrovni České republiky odlesňování neprobíhá v důsledku produkce zemědělských komodit, potravin ani průmyslových produktů vyjmenovaných v nařízení, ale naopak v ČR lesy přibývají. Jsou si také vědomi hrozby odlesňování mimo Evropskou unii a jsou připraveni se podílet na úsilí k zastavení globálního odlesňování. Veškeré postupy, které mají vést k prevenci odlesňování kdekoli na světě, ale musejí být v praxi proveditelné a nesmějí narušovat dodávky potravin ani dalšího zboží a poškozovat konkurenceschopnost evropských hospodářských subjektů ve srovnání se zeměmi mimo Evropskou unii. Nové povinnosti výrazným způsobem zvýší administrativní náklady všem dotčeným hospodářským subjektům, a proto je nezbytné vyvinout maximální úsilí, aby dodatečné administrativní náklady pro podniky byly co nejmenší.

Situace firem může být na konci roku kritická, pokud jde o produkty dotčené nařízením o odlesňování. Reálně hrozí, že například výrobci potravin nebudou moci odebírat komodity od zemědělců a obchodníci nebudou moci nakupovat potraviny od potravinářského průmyslu, a dokonce je ani dovážet. Například pokud jde o hovězí maso, za současného stavu by musel každý zemědělec, který chová skot, při dodávce na jatka dodat ke každému kusu skotu elektronický certifikát EU obsahující

informace o geolokaci místa, kde bylo zvíře odchováno, a také informace o původu krmiva, kterým bylo krmeno. Stejně tak by každý výrobce a prodejce kávy, čokolády nebo třeba pneumatik musel ke každému výrobku dodat certifikát, že výroba těchto produktů nezpůsobila odlesnění kdekoli na světě. To je za současného stavu technických příprav ze strany Evropské komise naprosto nereálné.

Vážený pane premiére, s ohledem na vážnost situace Vás prosíme, abyste:

- 1) na úrovni vlády ČR inicioval urgentní a efektivní vyjednávání České republiky a dalších podobně smýšlejících států o legislativním návrhu na odklad nabytí účinnosti nařízení o 2 roky podobně, jako se panu ministru Kupkovi podařilo vytvořit účinnou koalici států při jednání o emisních pravidlech pro automobily. Protože zodpovědnost za nařízení č. 2023/1115 jako předkladatel nese současná Evropská komise, musí legislativní návrh předložit současná EK pod vedením předsedkyně Ursuly von der Leyen, a to bezodkladně. Rada EU a Evropský parlament musejí návrh schválit ve zrychlené proceduře, aby nabyl účinnosti před 30.12. tohoto roku.
- 2) současně s vyjednáváním o dvouletém odkladu, a bez ohledu na výsledek jednání o něm, prosadil, aby Evropská komise v co nejkratší možné době vydala prováděcí nařízení, kterým oficiálně zařadí Českou republiku mezi země s nízkým rizikem odlesňování. Tím umožní hospodářským subjektům v České republice v souladu s nařízením 2023/1115 provádět zjednodušenou náležitou péči a výrazně tak snížit administrativní náročnost plnění tohoto nařízení. Zároveň jsme přesvědčeni, že veškeré přípravy v České republice musí pracovat právě s touto minimalistickou variantou transpozice, aby nebyly české firmy znevýhodněny zbytečnými administrativními náklady oproti konkurentům z jiných zemích.
- 3) uložil vládě, aby podpořila malé a střední podniky při plnění povinností plynoucích z nařízení proti odlesňování, a to zejména formou školení a poskytnutí IT podpory tak, aby se i malé a střední podniky mohly včas připojit přes aplikační programovací rozhraní k systému Evropské komise a vytvářet certifikáty o provedení náležité péče.

Rádi bychom ocenili dosavadní spolupráci při řešení výše uvedené problematiky ze strany ministra zemědělství Marka Výborného a jeho týmu. S panem ministrem a jeho kolegy již řadu měsíců jednáme a hledáme schůdná řešení. Bohužel z důvodu nepřipravenosti Evropské komise mají i oni omezené možnosti, jak dotčeným podnikům pomoci. Proto Vás žádáme, abyste se bezodkladně obrátil na předsedkyni Evropské komise se žádostí o řešení vzniklé situace. Předsedkyně Evropské komise může vypracování a předložení příslušných návrhů zadat útvarům Evropské komise. Doplňující informace naleznete v příloze tohoto dopisu a v dané záležitosti jsme Vám i Vašemu týmu plně k dispozici.

S pozdravem

Dana Večeřová, prezidentka, Potravinářská komora ČR, v. r.

Tomáš Prouza, prezident, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, v. r.

Zdeněk Zajíček, prezident, Hospodářská komora ČR, v. r.

Jan Doležal, prezident, Agrární komora ČR, v. r.

Martin Pýcha, předseda, Zemědělský svaz ČR, v. r.

Jaroslav Šebek, předseda Asociace soukromého zemědělství ČR, v. r.

Příloha

Doplňující informace k problematice nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115 ze dne 31. května 2023 (dále jen „Nařízení“)

Hlavním důvodem nemožnosti provádět nařízení v praxi od konce tohoto roku je velké zpoždění na straně Evropské komise při přípravě příslušného IT systému, který má generovat prohlášení o provedení náležitě péče a do nějž mají být vkládány doprovodné dokumenty. Zpoždění na straně EK také nedovoluje odpovídající přípravu na straně české státní správy. Výrobci potravin, nábytku, řady průmyslových produktů, zpracovatelé a obchodníci se musejí připravit na nákup komodit a produktů od českých dodavatelů a na dovoz surovin a hotových výrobků od obchodníků ze zahraničí, včetně zemí mimo Evropskou unii. Například zemědělci se musí připravit na kompletní dokladování produkce v České republice, pokud jde o skot, hovězí maso, výrobky z hovězího masa a případně sóju. To je obrovský úkol, příprava musí být důkladná a všichni musí mít funkční systémy, což v tuto chvíli Evropská komise není schopná zajistit. Pro zajištění dodávek musejí i subjekty ze zemí mimo EU být schopny dodávat komodity a produkty doprovázené elektronickými certifikáty EU o provedení náležitě péče. To zatím zdaleka není zajištěno a z dostupných informací víme, že do budoucna tyto certifikáty podstatným způsobem prodraží dodávané komodity a produkty.

Při projednávání návrhu nařízení proti odlesňování nebyly ze strany Rady EU, Evropského parlamentu a Evropské komise vzaty v úvahu praktické aspekty budoucí realizace nařízení podnikatelskou sférou. Zavedení požadavku, aby ke každému výrobku ze zmíněných komodit a výrobků uvedeným nařízením byl dodán elektronický certifikát již od 30. prosince tohoto roku, je extrémně ambiciózní. Přitom za jeho nedodržení hrozí drakonické likvidační sankce ve výši nejméně 4 % z celkového obrátu firmy, což firmám přináší mimořádná rizika a nejistotu za situace, kdy evropské instituce při schvalování návrhu nařízení nevzaly v úvahu realitu

byznysového prostředí a obchodní toky v potravinovém řetězci na regionální, národní, EU, a už vůbec ne globální úrovni.

Zároveň na straně Evropské komise došlo k naprostému selhání z hlediska odhadu potřeb podnikatelských subjektů při adaptaci na připravovaný počítačový systém Evropské komise. Návrh harmonogramu Evropské komise, podle něž by firmy měly dostat přístup do finálního softwaru EK až na počátku prosince a zároveň by měly splňovat veškeré podmínky a dodávat veškeré certifikáty s účinností k 30. prosinci tohoto roku je naprosto nerealistický a musí být revidován.

Vnímáme úsilí Evropské komise při přípravě provádění nařízení proti odlesňování do praxe, ale pro zabránění kolapsu dodávek řady potravin na trhu EU požadujeme, aby finální a vyzkoušený počítačový systém EU skutečně připravený k ostrému provozu byl k dispozici hospodářským subjektům minimálně 6 až 12 měsíců před nabytím účinnosti povinností daných nařízením proti odlesňování. To je doba nezbytná pro testování vytvořeného systému, napojení stávajících IT systémů podniků na nový systém EK a pro vytvoření nových IT systémů zejména menších podniků. Upozorňujeme, že odklad, který byl v nařízení proti odlesňování legislativně zakotven pro malé podniky, je pro většinu z nich nepoužitelný, protože uplatnění tohoto odkladu by malé podniky zcela vyřadilo z dodavatelsko-odběratelských řetězců, což je nepřijatelné. Není přijatelné, aby Evropská komise svůj IT systém připravovala několik let, zatímco podniky mají mít na vytvoření a adaptaci svých softwarů pouze jednotky týdnů. Všechny systémy totiž musejí být plně funkční. Nevyřešení hrozících problémů by obrovským způsobem poškodilo reputaci Evropské unie uvnitř i navenek.